

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor	Correspondențele se adresează redacției
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicațiuni oficiale, concurse edite etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150	„FOAIA DIECESANĂ”
” ” ” pe 1/2 an 5 ”	de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor.	fără banii de prenumerațiune și inserțiunile la
” România și străinătate pe an 14 franci	de aci în sus 10 coroane	ADMINISTRAȚIA
” ” ” pe 1/2 an 7 ”		Librăriei și Tipografiei dicec. în Caransebeș

Dispute cu Nazarenii

(Fine)

Vreau să-ți aduc un exemplu din viața omenască, ca să te fac a înțelege mai bine, cum considerăm noi icoanele noastre religioase, adică ce valoare le dăm. Tu știi, că de multe ori omul are aici pe pământ între semenii săi anumite persoane, care-i sunt scumpe și vrednice de iubire. Între asemenea persoane se pot număra mai întâi părinții apoi soții de căsătorie și murii lui binefăcători. Când omul pierde prin moarte una dintre aceste persoane scumpe și iubite se simțese cutremurat în toată ființa sa și de aceea plânge suspină și cu anevoie se poate mângăia. În asemenea cazuri dureroase omul află o mare mângăiere pentru pierderea suferită în portretul, în icoana persoanei repositate, pe care apoi o împodobesce cu petri scumpe și cu cununi de flori, o pune la loc de frunte în chilia de paradă și-o privește în toate zilele cu plăcere și nesăț, căci icoana aceea îi aduce pururea aminte de persoana scumpă, ce a pierdut, infățișându-i-o cu aceleaș trăsuri fisionomice, cu acelaș port și cu aceeaș ținută, ce le-a avut ea în viață. Acest portret, această icoană este un ctenodiu, o reliquie scumpă, carea el n'ar schimba-o cu nimic și după moarte o lasă cu multă îngrijire urmașilor săi spre păstrare și păzire mai departe. Să presupunem însă că cutare om și-a păstrat această dispozițiune sufletească față de portretul, față de icoana iubitului său tată până eri întocmai așa cum zisei mai înainte, împodobindu-o cu petri scumpe și cu ghirlande de flori și ținându-o în chilia de paradă la locul de frunte și privindu-o zilnic cu nesăț; iar astăzi de odată și-a schimbat aceea dispoziție, căci el o pogoară acum dela locul ei și o lapadă în cuptorin, ca să ardă, ori în uliță, ca să o calce cu picioarele sau s'o spargă cu toporul, cu o bucurie nebună. Cum să judecăm acum starea sufletească a acestui om? Oare să nu ținem noi pe un asemenea om de smintit la minte, o stare care îl pune alături cu cei ce sunt așezați în casa nebunilor (la bala-

muc)? Căci altcum nu ne putem esplica această schimbare neașteptată a dispoziției sufletești, cum adică iubirea atât de mare a unui fiu s'a putut preface deodată în o ură atât de mare cătră tatăl, ori fie numai cătră portretul lui fără cea mai mică ansă din partea acestuia.

Tocmai așa de prețioase cum sunt pentru noi portretele iubiților noștri repositați, sunt și icoanele noastre religioase ba încă mult mai prețioase. Acestea încă ne prezentează persoane scumpe și iubite dar mult mai scumpe și iubite chiar decât părinții, soții de căsătorie, ori alte rudeni binefăcătoare ale noastre, de oarece acești din urmă și-au rustrins iubirea și binefacerile lor numai la anumite persoane singuratic, cu care au stat în legătură de rudenie, iar cele dintâiu și-au întins iubirea și binefacerea lor asupra întreg neamului omenesc, fiindcă preocupățiunea lor pare, că n'a fost alta decât numai binele și fericirea vremelnică și vecinică a omenimii întregi, și de aceea ele sunt vrednice nu numai de iubirea ei și de onoarea, lauda, ba chiar de închinăciunea noastră. Deci, când asemenea persoane s'au despărțit de omenirea, pe care au iubit-o aici pe pământ, și au trecut în lumea vecinicii, atunci omenimea, care a cunoscut marile lor binefaceri, a trebuit să simțască multă supărare și de aceea să plângă și să suspine timp îndelungat după ele. Iar gândiți-vă puțin: oare n'a simțit durere, n'a plâns și n'a suspinat timp îndelungat după Domnul Cristos mica societate a apostolilor și învățăceilor lui, când aceștia au trebuit să se despărțască trupesce de el, adică de acela, ale cărui învățături frumoase ce mângăiau, ale cărui fapte minunate, ce dovediau putere dumnezească și iubire mare de oameni, nu le mai puteau uita? Jelea și supărarea, de care vorbesc aici, oare nu se poate deduce fără a greși și numai din cuvintele s. apostol Petru cătră Domnul Cristos, care zice: „De mi s'ar întâmpla și a muri împreună cu tine, nu me voiu lăpăda de tine!” care cuvinte evangelistul Matei, (28, 35), zice că le-au repetat și cealaltă învățăcei toți. Oare în jalea și supărarea

aceasta crezi tu, să nu fie aflat ei cea mai mare mângâiere chiar în icoana scumpului lor învățătoriu a Domnului Cristos, care ei au așezat-o în localul, unde ei se întruniau la rugăciune publică — spre sărutare, privire și întărire, înălțându-i aci imne de laudă și mulțamită? Mai departe: oare n'au plâns și n'au suspinat de supărare mult timp creștinii cei dintâi, când se despărțiră de ei apostolii lui Isus Cristos și următorii lor, cari toată viața au jertfit-o pentru binele obștesc al bisericii lui Cristos și al singuraticilor ei membrii. Cetește numai cap XX din faptele apostolilor și vei găsi acolo o scenă de acestea mișcătoare de inimă. Acolo se povestese cum apostolul Pavel chiamă la sine în Milat pe presbiterii (preoții) bisericii din Efes și cum aci le ține o vorbire duioasă de despărțire spunându-le, că acum nu vor mai vedea fața lui și de aceea îi îndeamnă și îmbărbătează să păstorească și conducă bine biserica lui Dumnezeu, căci el știe că după depărtarea lui dintre ei vor intra lupi tari, cari nu vor cruța turma. După care vorbire scriitorul Faptelor ss. Apostol încheie scriind (vers 37—38): „*Și acestea zicând și plecându-și genunchile s'au rugat cu toții. Și plânseră foarte și căzând pe genunchii lui Pavel l-au sărutat pe el cuprinzându-i jale mai vârtos pentru cuvântul, care a fost zis, că nu vor mai vedea fața lui*“. Vezi ce supărare mare a produs în presbiterii Efesului vestea, că nu vor mai vedea fața s. apostol Pavel? Crezi tu, că acei presbiterii din Efes n'au putut veni în aceea deie (gând) de a lua numai decat fața lui, care acum n'o mai puteau vedea, în icoană și acaasta icoană a-o împodobi jur împrejur cu petri scumpe și cu cununi de flori și a-o așeza în localul lor de întrunire, unde toți credincioșii din Efes se duceau la rugăciune publică, ca să-o poată săruta, și privi toți, și prin aceasta a-și închipui pe s. apostol Pavel ca cum ar fi de față între ei și astfel a se încuraja și întări pentru despărțirea lui trupească de ei, care le cădea atât de grea. Ba mai mult, n'au putut veni ei oare și la ideia d'a multiplica portretul, icoana lui și a-o trimite și altor biserici întemeiate de el, precum sunt: Colose, Galata, Tessalonic, Corint, Filipi ș. a. decumva acestea nu vor fi avut icoana lui? La aceasta aveau ei de sigur un exemplu dat chiar din partea ss. apostoli prin aceea, că și acestia au rânduit să se decoreze locurile de întruniri publice religioase ba chiar și casele private cu icoana Domnului nostru Isus Cristos, îndată după despărțirea lor de dînsul în această lume.

Ce să zic în sfârșit despre curajul și vitejia morală a ss. mucenici, cari urmară după ss. apostoli și a căror statornicie în credință a pus în mirare lumea creștină și păgână, — zic despre curajul și vitejia acelor ostași ai lui Cristos, pe cari nici cărligele de fier, ce le despoia carnea de pe corp, nici crucea, care-i ținea spânzurați între cer și pământ, nici flăcările focului, care vălvăiau împrejurul corpului aprins, nici sabia, care le despărția capul de trunchiu, nici fearele selbatice, cari primindu-i le sfășiau corpul în bucăți, în fine nici alte ne-

numerate mijloace de chin și de moarte, ce folosia stăpânirea păgână contra lor, n'au fost în stare a-i despărți de dragostea lui Cristos și a-i face să se lăpede de credința lui și să jerească idolilor și împăraților păgâni, — zic despre curajul și vitejia acelor ostași, cari deși căzură și muriră vitejesece cântând, dar tocmai prin moartea lor învins-ră și uciseră și ei pe acel bălan puternic, adecă păgânismul, care stăpâna mai toată lumea și care striga creștinilor: „*Ori vă supuneți rânduclei suslătătoare dând zeilor și împăraților onoarea, ce li-se cuvine, ori trebuie să fiți șterși de pe fața pământului*“ — o lozincă, al cărei înțeles s'a și împlinit, prin energia acelor ostași dar tocmai în chip întors, adecă așa: „*Ori le supuni lui Cristos ori trebuie să fi șters de pe fața pământului*“? Ce crezi, putut-a oare lumea creștină să dea uitării așa curând pe acești eroi ai credinței, cărora după ss. apostoli avoa să le mulțamească crescerea, întinderea și întărirea creștinismului? Nici, decăt; din contra i-a plâns foarte mult și după înmormântare se aduna la mormântul lor să-l plângă, și să-li facă pomenirea cu rugăciuni, ba când religiunea creștină își capătă libertatea exercițiului public, ea zidi pe mormântul lor chiar și biserici dându-le numele mucenicului înmormântat, de unde se și trage în biserica noastră obiceiul d'a numi ori ce biserică nou zidită cu numele unui mucenic ori apostol ori ierarh ș. a. și de a așeza în altariu moaște de ale unui mucenic. Se înțelege de sine, că nici la aceste întruniri de rugăciune și pomenire, ținute ori la mormânt ori în case private ori în biserici icoanele s. mucenici nu puteau lipsi, sărutându-le creștinii cu multă evlavie, mai ales că aveau deja exemplul dat de ss. apostoli, cari introduseră spre venerare și sărutare icoana Mântuitorului Cristos, apoi exemplul dat de următorii nemijlociți ss. apostoli, cari introduseră, spre venerare și sărutare și icoanele ss. apostoli ș. a. m. d.

Din cele ce am zis până acum te poți convinge, că biserica creștinească cea dintâi ca și biserica ortodoxă de astăzi a răsăritului, care este tot una și aceeaș, consideră icoanele religioase de un mijloc de mângâiere și întărire a creștinilor pentru despărțirea de ei a acelor persoane sfinte, care sunt arătate în icoană; de un mijloc de laudă și onoare pentru aceleași persoane sfinte; de un mijloc de laudă, mulțamită și închinăciune către Dumnezeu, care a ales și distins aceleași persoane și în fine peste tot un mijloc de a spori credința, evlavia și religiositatea între creștini, cari primiau de mustră viața acelor persoane sfinte.

Ce să zicem însă despre omul acela, care până ori și-a luat căciula înaintea icoanelor noastre religioase, a căzut, s'a închinat și le-a sărutat după obiceiul moștenit în biserică dela ss. apostoli și dela următorii lor nemijlociți, ținându-le de cele mai scumpe și sfinte lucruri; iar azi deodată le declară de idoli păgâni, le pogoară și le lăpedă în cuptoriu, ca să ardă, ori în uliță, ca în vederea mulțimei să le calce cu picioarele ori să le spargă cu toporul, arătând o bucurie nebună? Unul ca acela oare nu samănă aceluia,

care păzind cu iubire multă vreme portretul iubitului său tată ori iubitei sale mame, deodată își schimbă mintea și îl pogoară dela locul său și îl lapedă în cuptoriu, cum am zis, când am vorbit despre icoanele iubiților noștri? Oare să nu ținem noi pe unul ca acela de smintit la minte, asemenea acelora, ce sunt așezați în casa nebunilor? Și vezi, tocmai ca acest smintit, faceți voi Nazarenii atunci, când vă părăsiți legea străbună ortodoxă, declarând, că ați rupt-o cu trecutul și ați scăpat din ghearele Satanei, huliind în chipul acesta exemplul predat celor dintâi creștini de ss. apostoli și de următorii lor nemijlociți.

Cred, că ți-am arătat acum destul de pe larg și la înțeles, cum și când s'a introdus în biserica noastră ortodoxă obiceiul de a împodobi bisericile, ba chiar și casele noastre, cu icoane religioase, — care a fost motivul (temeiul) și scopul introducerii lor, — cât de mult se deosebesc ele de idoli, cu cari le identificăți voi, — în ce chip le dăm noi onoare și închinăciune, adevărat nu onorând și închinându-ne coloriei și lemnului, ci ființelor sfinte, ce se arată pe ele și lui Dumnezeu? Nu mai rămâne decât să-ți aduc chiar și din cărțile ss. apostoli câteva locuri, din care lesne poți vedea, că apostolii nu numai cu cuvântul și cu fapta, ci și în scris a îndemnat pe creștini la cinstirea icoanelor noastre religioase. Ascultă numai, ce scrie s. apostoli Pavel în epistola I către Thesaloniceni la cap. 5, v. 12—13: „Si vă rogăm, fraților, să recunoașteți pe cei-ce se ostenesc între voi și pe mai marii voștri în Domnul și pe cei-ce vă învață, și să-i socotiți în mare preț intru dragoste pentru munca lor”, mai ascultă și ce scrie el către Evrei la cap 13, v. 7: „Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, cari vă-au vorbit cuvântul Domnului și privind la sfârșitul vieții lor să le urmați credința”. În locurile citate eu nu găsc, vei zice tu, nici un îndemn la cinstirea icoanelor. Așa este, îndemnuri apriate nu se află, dar acela se pot înțelege și deduce într-un chip de tot natural. Biserica noastră a dedus din locurile citate pentru ea trei datorințe și anume: 1. a onora pe persoanele, care au avut în biserică rolul de apostol, învățătoriu, păstoriu, conducătoriu, ierarh și chiar muce-nic și deci s'au ostenit predicând cuvântul Domnului lăbind și întărind biserica lui Cristos, dovedind o viață sfântă și o credință neclătită, pentru care și-au dat și viața, 2. a-și aduce aminte din timp în timp de aceste persoane și a nu le uita, 3 a urma viața și credința lor neclătită ca exemplu vrednic de urmat. Aceste datorințe biserica le-a împlinit și le împlinesce până astăzi în chipul următoriu: ad 1. ea onorează acele persoane prin așezarea icoanei (chipului) lor în locul de rugăciune publică (biserica), prin sărutarea ei din partea credincioșilor și prin lauda faptelor sântului din icoană, împreună cu imnuri de laudă și mulțămită către Dumnezeu; ad 2. ea își aduce aminte de ele (le pomenesce) în fiecare an la o zi anumită, care li-s'au hotărît în cărțile bis.; ad 3. ea în această zi arătând viața și credința persoanelor alese îndeamnă pe credincioși să le imiteze.

Acum, vorbirea mea despre icoane fiind la sfârșit, te rog, că să te declari încă odată, dacă mai susțini despre icoanele noastre religioase tot aceeași părere, ce o susțineai mai înainte, ori ți-s'a schimbat?

Nazareanul: Explicările D-Tale au dat minții mele o lumină, la care eu nu m'am așteptat nici odată. Părerea, ce aveam mai înainte despre icoane, mi-s'a schimbat cu totul. Pentru aceasta am să-ți mulțămesc foarte mult. Cu toate acestea nu vreau să fac încă acum făgăduințele, care poate le aștepti dela mine. Ci mă țin în rezervă până când voi avea norocirea să te mai ascult și asupra altor întrebări de credință, dacă va voi bunul Dumnezeu.

Aron Bartolomeiu
paroh

Reuniunea română de cântări din Caransebeș

Cu bucurie prind condeiul, ca să înregistrez în coloanele Foii Diecesane momente înălțătoare din viața Reuniunii române de cântări din Caransebeș. Această Reuniune, care în vremuri trecute s'a validat ca un puternic factor social și național, în timpul din urmă de nou s'a avântat, ca să-și recupe poziția, ce o avea odinioară între celelalte societăți surori ale ei. Causa acestei avântări este pe de o parte faptul, că Reuniunea se desparte dintr-o amorfă datorie neînțelegerilor, ce stăpâneau înțelegeria română din Caransebeș, pe de altă parte norocul, că actualul dirigent al corului, d-l Antoniu Sochor, este un măestru, care își pricepe treaba și este însufletit pentru scopul Reuniunii noastre, apoi zelul, ce l-a dezvoltat comitetul reuniunii în frunte cu d-l Nicolae Velcu și în deosebi membrii activi, pe cari spre lauda lor îi punem cu numele aci:

Sopran

<i>Lucia Barbu,</i>	<i>Alexandrina Savescu,</i>
<i>Livia Madincea,</i>	<i>Maria Tismonariu,</i>
<i>Sidonia Nimu,</i>	<i>Magda Weber.</i>
<i>Ana Petrescu,</i>	<i>Paulina Lauer</i>
<i>Emilia Șiclovan,</i>	<i>Iconia Seracin</i>
<i>Anița Șiclovan,</i>	

Alt

<i>Iulca Albulescu,</i>	<i>Valeria Têrziu,</i>
<i>Agrafina Dumitrescu,</i>	
<i>Silvia Romănu,</i>	<i>Natalia Weber.</i>

Tenor I

<i>Ioan Aliontie,</i>	<i>Dimitrie Dona,</i>
<i>Ioachim Aliontie,</i>	<i>Petru Răbăgia,</i>
<i>Dimitrie Babă,</i>	<i>Ilie Romănu.</i>

Tenor II

<i>Dimitrie Aleontie,</i>	<i>Constantin Galescu,</i>
<i>George Bona,</i>	
<i>Nicolae Dona,</i>	<i>Nicolae Sporea</i>

Bass I

Nicolae Boccan, *Ioan Horvat,*
Ioan Buru, *Ioan Roșca,*
Nicolae Harambașa, *Ioan Săcoșan.*

Bass II

Aureliu Fârdeanu, *Nicolae Novacescu,*
Marcu Hertila, *Petru Hertila*
Isaia Martinescu, *Nicolae Vileu.*

*

Primul semn de o avântare a Reuniunii a fost concertul, ce l-a dat ea astă toamnă în Turnul Severin, — un concert, pe care străinii necopleșiți de indolența noastră locală și nestăpâniți de marinimosități condamnabile l-au apreciat foarte favorabil. Acest concert a deschis ochii Caransebeșenilor, cari de mult s'au dădat cu gândul, că Reuniunea nu mai merită sprijinire; acest concert a muat inimile acelor Caransebeșeni, cari deși se priviau ca membri ai Reuniunii totuș se purtau reci față de ea; acest concert a făcut po mulți Caransebeșeni să tragă o dungă peste năsarâmbă, ce membrii corului Reuniunii, momiți de oameni fără inimă pentru cauzele noastre sociale-naționale, o făcuseră cu ocaziunea serbărilor milenare; — cu alte cuvinte concertul din Turnul Severin formează începutul unei epoce noi și mult promițtoare în viața Reuniunii, dacă — o spunem fără rezervă — societatea se va sci emancipa de influințe străine de interesele noastre naționale și va sci să impună prin ținuta deamă a membrilor ei.

*

Suprindere ne mai pomenit de mare și plăcută ne-a făcut corul Reuniunii cu liturgia, cântată a doaua zi de Crăciun și în ziua de Anul nou în biserica catedrală din loc. Despre frumseța și măestratea acestei liturgii, cunoscută sub numirea de liturgia grecescă din Viena, nu zicem nimic. Ea este prea cunoscută. Esecutarea ei a fost escelentă. Dela început până la sfârșit întreaga liturgie s'a cântat cu o acuratețe minuțioasă, uimitoare au fost trecerile dela forte la piano etc. Publicul asistent ținea secundă la melodiasele cântări, cari îi aduceau aminte de mult regretatul Nichi Popoviciu, sub care s'a cântat prima oară liturgia amintită și de un colorit prielnic oriental. Domnul dirigent merită recunoștința noastră, iar coristele și coriștii toată lauda.

*

În presara de Sân-Văsii Reuniunea a aranjat un concert, a cărui programă a atras mulțime de public român și străin, din loc și împrejurime. Concertul începe cu „Adam, ouvertură la opera: *Si jetâi roi*, orchestră francesă“. Acest punct prim din programa concertului a captivat deja auditorul, care nu prea are norocul, ca să audă piese

clasice esecutate bine. Orchestra a fost formată din banda lui „Drugă“ și a unor domni din Caransebeș. D-l Sochor este un escelent măestru de orchestră. Al doilea punct din programă a fost admirabila plăsmuire a lui Vidu „*Răsunetul Ardealului*, cor mixt“. Esecutarea acestei piese a fost desăvârșită. Nu scim pe cine să lăudăm mai mult, pe solista d-na Lucia Barbu, corul sau pe dirigent, căci toți, care de care, s'au întrecut, ca compoziția d-lui Vidu să răpească inimile publicului setos de a asculta cântece românesci. Piesa a fost repetită. „*Junimea parisiană*, cor mixt“ a dovedit, că corul Reuniunii noastre este în stare să esecute cu ușurință compoziții grele și de valoare. Punctul al 4-ea din programă; „*Musicescu, Fii Românici*, cor mixt“ s'a cântat foarte bine. Piesa a fost repetită. „*Donizetti: Arie mare din opera Lucreția Borgia* cântată de doamna Lucia Barbu, cu acompaniament de pian“ a mulțăm publicul, la ale cărui aplause d-na Barbu a cântat nisce arii din „*Craiu nou*“. Piesa de forță au fost: „*Petrella, Tergul din Pompeiu* din opera Jone, cor mixt cu acompaniament de pian și de orchestră“. Esecutarea acestei piese grele și de o frumseța clasică a întrecut toate așteptările publicului, care insufletit de prestațiunile corului a erupt în aplause și aclamațiuni puternice. Și această piesă a trebuit să se repetască. Amintim, că acompaniamentul de pian a fost susținut de drăgălașa d-ră *Livia Madincea*, care dovedesce mult talent musical.

Astfel a decurs concertul din presara de Sân-Văsii, căruia a urmat un joc vesel până în zori.

*

Aruncând o privire asupra celor zise până aci, cu vedită satisfacție constatăm, că corul Reuniunii noastre este la înălțimea chiemării sale, și prin urmare Reuniunea, ca atare, merită sprijinul tuturor oamenilor de bine. Pentru acest sprijin apelăm cu insistință la toți Românii din Caransebeș. Este timpul suprem, ca cu toții, intelegință și popor, punând umăr la umăr să ridicăm Reuniunea la locul, ce i-se cuvine să-l aibă în viața noastră socială-culturală.

Sf.

Vulcanul

(Legendă din popor)

Cine a călătorit prin Munții Apuseni și Zărând, va sci numai decât despre ce este vorba, căci prin ori care comună va trece, numai decât va da cu ochii de un pisc înalt, care din depărtare e asemenea unei grămezi de stânci uriașe, dar din apropiere are înfățișarea unei cetăți din poveste. Acest colos plin de maiestate este Vulcanul.

Nu voiu a descrie poziția geografică a acestei frumseți a naturii, ci mă voiu încerca a face o simplă descriere, istorisind poveștile și credința poporului nostru despre acest pisc.

Cetățile zinelor din poveste se zice, că sunt jur-împrejur încungiuurate cu stean de piatră și stânci, iar în virful lor sunt grădinile cele fermecate, unde numai vitejii mari și Feți frumoși pot ajunge.

Vulcanul încă e compus din păreți uriași de piatră și stânci bătute de vremuri, iar în virful lui are înfățișarea unei grădini, în care crește ani de ani plante și flori, pe cari numai în grădini bine cultivate le poți vedea.

Întrebând pe vr'un bătrân din acelea părți despre această ciudățenie a naturii și dorind a ști, cum au ajuns plantele acelea în virful unui pisc, compus numai din stânci de piatră și stânci selbatice, moșul întreat își va descoperi capul și făcând cruce de patru ori cătră cele patru părți ale lumii, va începe astfel :

„Dragii moșului, mare lucru e acesta ! În grămada aceasta de petri e sălășluit Necuratul, bată-l sfînta cruce. El s'a ascuns aici în pietri, fugind din calea lui Ilie prorocul, și de atunci numai când e senin iese afară și atunci totdeauna face potcă și rău între oameni.

Apoi, că acolo sus în virful Vulcanului sunt plante de grădină domnească, aceea e așa, că aceea e grădina lui, a Necuratului, și el, dragii mei și a lui Dumnezeu sfîntul, a căpătat-o așa :

Zice, că la Roșia montană, pe vremurile din bătrâni, ar fi trăit o fată de gazdă mare, care, zice, că avea grădina ei, pe unde umbra și se preumbla ca o doamnă mare.

Acuma, zice, că fata aceea era resfătată și făloasă, de nici un fecior de Român nu era destul de bun, vrednic și frumos pentru ea, ca să se mărite după el, ci la toți le punea nume, îi ocăra și se ținea, vezi Doamne, cu nasul așa de pe sus, încât nici cu prăjina nu-i ajungeai virful, căci bag samă, și pe atunci erau oamenii slabi de înger, și loviți cu leuca, care își închipuiau, că dacă au bani și moșii mari, sunt mai aleși decât alții și li-e slobod să ocărăscă pe toată lumea și să se îngimfe. Dar, dragii moșului, nici un suis fără coboriș, și așa a fost și cu fata din poveste.

Așa a trecut o lună, un an, doi ani și fata pe toți feciorii de Român, care o ceruseră, ia desprețuit și s'a măritat după un străin neamului ei, și-a lăsat legea și s'a făcut popistășiță.

Nebună și cu greuluși cum era, amărită de ea credea, că lăpădându-se de legea ei strămoșască, va avea mai mare cinste, cele romănesci nu-le mai cinstea.

Așa s'a întenplat odată, tocmai în ziua de Ispas, când toți Românii credincioși și cu frica lui Dumnezeu mergeau la sfînta biserică, ce s'a gândit popistășița ?

S'a apucat să facă ciudă Românilor, și ca să le arete, că ea nu numai nu cinstește serbătorile lor, dar nici nu avea să mai știe de aceea, că a fost cândva Româna, a pus dar toate slugile să-i curețe grădina, și

tocmai când eșau Românii din biserică, ea a trimis slugile să-le iese cu gunoii în cale.

Văzând ciufala aceasta bătrâni poporului, unul câte unul a început așa face cruce și a zice :

— Doamne Dumnezeu părinților noștri, ia-ți scirea de pe femeia aceasta, ca dracul să aibă hasnă de grădina ei !

Și iată minunea lui Dumnezeu pe pământ, că nu trecură câteva minute și veni un vânt ca acela și cu el șapte bălauri cu câte șapte capete, și cu limbi de foc încungiuurată grădina popistășiței. Erau slugile Necuratul — cât ai bate în palmă — luară grădina că straturile, florile și cu popistășița cu tot, și prin sunete și tresnete au așezat-o pe lăcașul Satanei, ca să aibă el hasnă de ea.

Ce s'a ales de fata aceea rătăcită nimeni nu știe, dar grădina și plantele să mai ved și acum pe vârful Vulcanului, și plantele acelea nu se vor usca nici odată, ca să știe toate fetele și toți ficioii Români, că lăpădarea de lege și de neam nu rămâne nici când nepedepșită de Dumnezeu“.

Maria Cioban

Varietăți

Sântul Botez în Caransebeș s'a serbătorit și de astădată cu deosebită solemnitate. Fiind Prea Sântitul Domn Episcop bolnav, atât s. utrenie, cât și s. liturgie au fost săvârșite de Înalt Prea Cuvioșia Sa Părintele Arhimandrit-Vicariu *Filaret Musta*, cu mare asistență. Sfîntirea apei s'a făcut la Crucea din piața mare în prezența unui imens public. Au fost reprezentate toate autoritățile din loc, între cari deosebit amintim corpul ofiteresc în frunte cu d-l vice-colonel Ioan Krischer. La actele liturgice mai însemnate o companie de onoare comandată de d-l căpitan Milan Milošević a dat salve.

Statuă M. Sale în Caransebeș. La 27 Iunie a. c. vor fi 30 de ani de când s'au desființat confiniile militare, Representanța magistratului de aici a decis să serbeze această zi și la propunerea dlui Ilie Curescu, președinte al Comunității de avere, s'a decis să se ridice și o statuă M. Sale. La serbare vor fi invitate toate comunele fostului confiniu militar, precum și comitatele bănățene. Cheltuelile se vor acoperi din colectă publică. Orașul Caransebeș a votat 2000 cor.

† **Ioan Petric**, protopop emeritat al tractului Brașov, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, în 3/16 Ianuarie a. c. Rămășițele pămîntesci s'au depus spre vecinică odihnă în cîmîterul bisericii st Nicolae în 6/19 l. c. *În veci pomîntrea lui !*

† **Iosif Birta** preot gr. or. rom. în Iersig și asesor la scaunul protopresbiteral după un morb greu și îndelungat împărțășit cu s. taine, și-a dat nobilul și blîndul său suflet în mâinile creatorului Mercuri în 8/21 Ianuarie 1903 la 10 oare a. m. în etate de 30 ani și al 6-lea an al preoției și al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pămîntesci ale scumpului defunct s'au așezat spre odihna de veci Vineri în 10,23 Ianuarie. *Fie-i țărîna ușoară !*

Mulțămită publică. În favorul fondului de ajutorare „Ioan Popasu“ au mai binevoit a rescumpăra felicitările de anul nou următorii domni: Aureliu Iana preot în Măidan 5 cor., Dr. George Dragomir prof. 2 cor., Ioan Velovan preot în Rusca-mont. 2 cor., și Avram Ciocoiu preot în Vucova 2 cor. Comuna bisericăscă din Șopotul nou a binevoit a trimite acestui fond de ajutorare suma de 20 cor. Primească marini-moșii donatori mulțămirea noastră. *Dr. Iuliu Olariu* președinte, *Dr. George Dragomir* secretariu.

Daruri pe sama bisericii din Vasiova. „Aduceți daruri, cinste și preamărire lui Dumnezeu, o frații mei!“ zice s. Scriptură. Acest glas al santei Scripturi a aflat resonet și în sinul comunității noastre bisericești. Gingașa noastră biserică se întrumșetază, se împodobește din zi în zi, prin daruri isvorite din adevăratul sentiment religios și dragostea nefățărîță a credincioșilor față de așazămiu-telile ei. Darurile ce le-a obținut zilele acestea biserică din Vasiova sunt următoarele: Mult St. domn Iosif Stancoviciu comerciant în loc dimpreună cu doamna soție Melania au binevoit a dăruî pe sama bisericii noastre, „Tronul Născătoarei“ lucrat fără îndoială artistic, a cărui sfințire a avut loc în ziua Născerii Domnului. Amintita familie dăruitoare prin darul de față, ce trece suma de 200 cor., precum și prin darurile continue, ce le-a adus ocupă locul între cei dintâi, cari au jertfit pentru scopurile bisericii noastre. Tot cu ocaziunea acestel. serbători. s'a dăruî pe sama bisericii o perdeauă de catifea roșie pentru „Ușile împărătesci“ elegant lucrată, precum și trei covoară dinaintea s. altariu, toate cu prețul de 75 cor. 40 bani, care sumă s'a coléctat prin Stimabilă Domni-șoară Amalia Godean dela următorii marini-moși creștini și creștine: George C. de Caradia, M. Budișian câte 10 cor., George Drăgălina cu soția sa Ana 4 cor., Măria Avram 3 cor., Mitru Bloju, Măria Bloju, Măria Mircea, Elena de Bene, N. Diaconoviciu, Măria Tismanariu, Persida Moldovan, Persida Novac, Măria Oancea, Domnița Petroviciu, Iosif Tuskan câte 2 cor., Măria Avram Anțiloni, Aurel Spataru, Iosif Avram, Elena Iova, George Floreiu, Iuliana Avram, Măria Floreiu, Emilia Marian, Nasta Floreiu, Ana Avram, Petru Golea, Nasta Leppa, Ioan Novac, Măria Novac, Antoniu Cătona, Costa Belcu, Elena Floreiu, Elena Oancea, Măria Floreiu, Valeria Novac, Emilia Anțilă și Măria Filea câte 1 cor., M. Demetroviciu 80 bani, Ana Floreiu 40 bani și Ermiņa Anțilă 20 bani. Tot asemenea și ziua sf. Nicolae s'au sfințit două sfășnice de fer, fin lucrate, aurite și frumos decorate în preț de 80 cor., care sumă s'a colectat dela următoarele bune creștine: Paraschiva Iova, Anastasia Anțilă câte 4 cor., Elena Iova 3 cor., Anastasia Anțilă, Iuliana Jurca, Măria Avram, Paraschiva Bloju, Anuța Anțilă, Elisabeta Floreiu, Elena Bloju, Cristina Muntean, Domnița Avram, Iuliana Avram, Florea Stănciu, Elisabeta Moldovan, Maria Radu, Elena Petroviciu, Anastasia Iova, Opreța Iova, Elena Anțilă, Măria Avram, Ecaterina

Floreiu, Iuliana Belcu, Iuliana Boșan, Iuliana Anțilă, Iuliana Iova, Elena Moldovan, Eva Novac, Elisabeta Anțilă, Ana Floreiu, Persida Condau, Ana Zăbăc, Anastasia Iova, Iuliana Avram, Măria Mircea câte 2 cor., Iuliana Novac 2 cor. 80 bani, Elena Anțilă, Măria Iova, Iuliana Ivan, Măria Floreiu, Nasta Anțilă, Emilia Anțilă, Iuliana Bloju, Iuliana Novac și Elena Novac câte 1 cor. Numele tuturor amintitilor donatori se va introduce în cartea intitulată cu litere de aur: Consămănarea dăruitorilor pe sama s. bisericii din Vasiova“, care carte se păstrează pe sântul altariu. Cred, că împlinesc o datorință, dacă și pe această cale vin a mulțami în numele comunei bisericești tuturor generoșilor donatori zicând: Sfintesce Doamne pe cei ce iubesc frumșeta casei Tale! Vasiova în 28 Decembrie 1902. *Coriolan Zuiac* paroh.

Societatea academică „Junimea“ aranjază un bal Joi în 5 Paur 1903 st. n. în localitățile societății filarmonice, Cernăuți, în Ianuarie 1903. Președintele de onoare: Eudoxiu baron Hormuzachi, Președintele comitetului aranjatoriu Othon cav. de Flondor, Președintele societății Eugen Iliuț.

Fidanțare. Ni-se anunță fidanțarea dlui *Constantin Doboșan*, teol. abs. cu amabila dșoară *Silvia Colojoara*, fca vrednicului preot. al diecesei noastre Silviu Colojoara din Sculea, care a avut loc Duminecă în 29 Decembrie st. v. în Sculea.

În vitrina librăriei diecesane din Caransebeș este expus tabloul: *Convorbirea lui Isus cu Nicodim* sara afară de zidurile Ierusalimului, escutat de pictorul I. Zăicu din Zsombolya, iar cadrul de sculptorul Ios. Bosioc din Berliște și aurit de I. E. Spang din Timișoara. Atragem atențiunea publicului asupra acestui tablou, lucrat din toate punctele de vedere artistic.

Probe de Romana se țin în localitățile Reuniunii române de cântări **Mercurea și Sâmbăta** dela 7 până la 9 oare sara. — **Întrarea de persoană 10 cr.**

Bibliografie

P. Ciorogariu: Doae cântece de stea, o colindă și doae melodii populare din Bănat, armonisate pentru cor. Editor Const. Gebauer, Bucuresci.

P. Ciorogariu: Corda Fratres, Polka pentru piano. Editor Const. Gebauer, Bucuresci.

Dr. Petru Șpan: Idei pregătitoare în Pedagogie, Sibiu 1902, 8°, pag. 160. Preț 3 cor.

Concurs

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistoriu dno. 3 Decembrie 1902 Nr. 3628 șc. se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățatoriu la școala primară gr. or. rom. din **Oravița montană**, cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele :

1. Salariu anual 900 cor.
2. Paușal pentru cortel 200 cor.
3. Relut de lemne 200 cor.
4. Venitul ștolar, pentru funcțiunile cantoratului bisericesc 100 cor.

Alesul învățatoriu este obligat, conform hotărârilor comitetului parohial, să poarte și cantoratul, contabilitatea bisericii și agendele scripturistice ale comitetului parohial, în fine a predă în școală și limba germană. Se cere deci, ca recurenții să dovedească, că au deplină abilitate spre a putea corespunde și acestor cerințe. Cunoștințele musicale încă se vor lua în considerare.

Petenții să-și înainteze recursele, adresate comitetului parohial, la oficiul protopresbiteral din Oravița.

Oravița montană, din ședința comitetului parohial, ținută la 29 Decembrie 1902. 2—3 [2]

I. Trăilă **Al. P. Popoviciu** **George Jianu**
președinte, protopop, secretariu.

Pentru întregirea definitivă a postului de învățatoriu la școala confesională gr. or. română din **Mutnicul-mic** cu filia **Dragșinesci** se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt :

1. Salariul în bani gata 328 cor.
2. 36 Hl grâu și cucuruz.
3. Pentru conferințele învățătorești 10 cor.
4. Pentru adunarea generală a reuniunii învățătorești 20 cor.
5. Pentru scripturistică 16 cor.
6. Pentru lemne de foc pentru învățatoriu și pentru școală 72 cor. 80 fil.
7. Pentru servitoriul școlii 20 cor.
8. Locuință liberă în edificiul școlii din Dragșinesci.
9. Folosirea grădinei școlii din Dragșinesci și Mutnic.
10. Dela înmormântări unde va fi pofit 60 fil. iar cu liturgie 1 cor.

Alesul învățatoriu va avea să țină prelegerile alternativ, dimineața la școala din Mutnicul-mic iar după amiază la școala din Dragșinesci.

Învățătoriu ales este îndatorat a purta cantoratul în s. biserică și a purta scripturistica în comitetul și sinodul parohial, a compune școțile cultului și a bisericii dela ambele comune cu prețul stătorit în preli-minarele comunelor bisericesci Dragșinesci și Mutnic.

Pentru serviciile prestate înainte de ocuparea acestui post, comuna nu acoardă alesului nici un alt fel de emolument, decât cele indicate aici.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile instruate conform normelor din vigoare în termenul deschis la oficiul protopresbiteral gr. or. a tractului Făget.

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se presinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică, dar nici decum în ziua de alegere.

Mutnicul-mic cu filia *Dragșinesci*, la 8 Decembrie 1902.

2—3 [3]

Comitetul parohial.

În conștelegere cu mine : *Sebastian Olariu*, m. p. protopresbiter.

Toți acei acționari ai institutului de credit și economii „**Sebeșana**“, cari au rămas în restanță cu plățirea acțiilor, pe baza statutelor § 7 se provoacă, ca în timp de 14 zile să achite restul ratelor lunare. 1—1 [4]

Direcțiunea

Premiat cu diplomă de onoare și cu medalie de aur în Bucuresci, și 2 medalii de argint

Eugeniu I. Spang,

auritoriu de biserică și constructor de altare

Timișoara-Fabrică strada Bureus Nr. 10. în casa proprie.

Primesce spre executare și efectuare cât se poate mai frumos și mai ofțin ori-ce construcțiune de biserică.

Făce ori-cărei comune bisericesci desemnari și planuri pentru temple, tronuri, morminte sfinte și specificațiuni de spese fără plată.

Pentru comande se roagă

1—6 [5]

cu deosebită stimă :

Eugeniu I. Spang

Mersul Trenurilor

Valabil dela 1. Octomvire n. 1902.

Budapesta, gara de Vest (ny. p. u.), Orșova Verciorova

P. I-III	P. I-III	A. I-II	P. I-III	P. I-III	Or. Os. Ex. I	Stațiunile	Or. Os. Ex. I	P. I-III	P. I-III	P. I-III	A. I-III
830		250		650	1130	p. Budapesta	s. 1237	615	715		120
531		802		520	433	s. Timișoara-Iosefin	n. 803		935		751
1135		1135		925		s. Baziaș	p. Verciorova		430		328
1021		1021		1030		s. Buziaș-Băi	p. Alireuca		552		430
	955	552		430		p. Buziaș-Băi	s. și Dumin.				
		430		328		p. Joia	s.	558	1135		
	210	810	610	713	439	p. Timișoara-Iosefin	s. 757	115	747	712	738
	357	924	823	834	545	s. Lugoj	p. 646	1131	616	507	620
	843			202		s. Baziaș-Băi	p. Joia	639			
	750			1242		p. M. Ilie	s.	720	150		
		150	150	330*		p. M. Ilie	s.	750		1242	330*
		602	602	639		p. Buziaș-Băi	s. I.	202	843		1242
	402	929	831	910	547	p. Lugoj	s. 644	1123	611	502	614
	511	1015	941	1023	626	s. Caransebeș	p. 602	1024	512	400	531
	828	1256		138	853	s. Orșova	p. 315	655	156		258
		111		230	859	p. Orșova	s. 255		1259		276
		120		230	907	s. Verciorova	p. 245		1250		218

Budapesta gara de vest -- Timișoara-Iosefin -- Baziaș.

P. I-III	M. I-III	P. I-III	P. I-III	P. I-III	Stațiunile	P. I-III	M. I-III	P. I-III	P. I-III	P. I-III
700	1010		815	830	230	p. Budapesta g. de Vest	s. 125	710	125	710
			148	531	802	s. Timișoara-Iosefin	p. 754	925	754	925
		830	215	825	846	p. Timișoara-Iosefin	s. 657	632	130	805
			227	837	858	s. Chișoda	p. 645	619	118	753
				552	1021	s. Buziaș	p.		430	
				838		p. Buziaș	s. 1030			1021
			228	904		p. Chișoda	s. 644		117	751
			255			s. Jebel	p. 616		1249	725
			453			s. Boca	p. *548		1015	520
	*Dela Ciacova		1015	520		p. Boca	s. *Dela Ciacova		453	
	*548		300	905		p. Jebel	s. 614		1242	718
			312	917		s. Voitec	p. 602		1230	707
			406	1015		s. Gataia	p. 508		1193	607
			602	1155		s. N.-Bocșa	p. 340		915	424
			915	424		p. N.-Bocșa	s. 1011		602	1155
			1103	607		p. Gataia	s. 815		406	1015
			317	921		p. Voitec	s. 555		1222	700
			433	1021		s. Verșeț	p. 451		1117	556
				502		s. Gataia	p.		605	408
				631		s. Buziaș	p.		418	212
						s. Seciani	p.		530	
						s. Timiș-Cubin	p.		350	200
						s. Panciova	p.		401	217
						s. Panciova	s.			952
						p. Timiș-Cubin	s. 1235			1023
						p. Seciani	s. 730		520	
						p. Buziaș	s.		547	
						p. Gataia	s.		349	
						p. Verșeț	s. 446		1112	546
			443	1029		s. Iasenova	p. 417		1043	515
			514	1053		s. Oravița	p. 225		809	315
				1255		s. Anina	p.		444	1055
						p. Anina	s.			1046
						p. Oravița	s.			722
						p. Iasenova	s. 406	759	1033	505
						s. Baziaș	p. 328	630	955	430

Observări: Oarele, ce stau de a stânga stațiilor; să se citească de sus în jos; iar cele ce stau de a dreapta de jos în sus. Timpul dela 6 oare sara până la 5 oare 59 minute duminerea este înscimnat cu sublinierea minutelor. Or. Os. Ex. = Trenul Orient-Ostende. Expres, A. = Tren Accelerat, P. = Tren de persoane, M. = Tren mestecat. În rubrica stațiilor: s. = sosese și p. = pleacă.